

Izražanje odmerkov FFS na površino listne stene

V državah članicah EU obstaja več načinov izražanja odmerka pri uporabi FFS na visoko rastočih gojenih rastlinah. Da bi odmerke FFS med državami članicami uskladili, je bil za visoko rastoče rastline pri katerih se škropilna brozga nanaša navpično (vertikalno) na območje listne stene uveden koncept odmerjanja FFS na osnovi površine listne stene, ki mu pravimo tudi metoda LWA (kratica za »leaf wall area«). Pri visoko rastočih gojenih rastlinah so namreč višina rastlin, vzgoja oblika, medvrstna razdalja in gojitveni sistemi tisti dejavniki, ki pomembno vplivajo na določanje odmerka pripravka, ki učinkovito zatira škodljive organizme.

Odmerjanje FFS na osnovi površine listne stene je trenutno predvideno za vsa FFS, ki so prvič registrirana v državah članicah EU in so namenjena za uporabo na pečkatem sadju, vinski trti in na visoko rastočih vrtninah kot so paradižnik in kumare. V prihodnosti pričakujemo, da se bo koncept LWA uporabljalo tudi pri varstvu hmelja, koščičarjev in oljk.

Takšna FFS so opremljena z etiketo, na kateri je naveden odmerek v L ali kg FFS na 10.000 m² površine listne stene in **najvišja dovoljeno količino FFS izražena v kg ali L/ha, ki je določena z oceno tveganja in je ne smemo preseči.**

Za določitev ustreznega odmerka, ki ga bomo potrebovali v nasadu je najprej potrebno določiti površino listne stene, ki se nahaja na enem hektarju nasada. Za izračun potrebujemo naslednje podatke:

- medvrstno razdaljo v metrih,
- število tretiranih strani posamezne vrste (praviloma 2),
- višino krošnje oziroma listne stene v metrih (razdalja med najnižjim in najvišjim listom na rastlinah, ki so tretirana s FFS).

Površino listne stene izračunamo po formuli:

$$\triangleright \text{površina listne stene na 1 ha površine tal} = \frac{\text{višina listne stene (m)} \times \text{število tretiranih strani} \times 10.000 \text{ (m}^2\text{)}}{\text{medvrstna razdalja (m)}} \text{ (a)}$$

Sledi še preračun odmerka FFS za potrebe tretiranja nasada. Odmerek izračunamo na podlagi izračunane površine listne stene (a) in odmerka FFS izražene v kg ali L na 10.000 m² površine listne stene, ki je naveden na etiketi (b) s pomočjo sklepnega računa:

Količina FFS v kg ali L.....10.000 m² površine listne stene (b)

Količina FFS v kg ali L (iskan podatek)površina listne stene v m² na 1 ha površine tal (a)

Pri izračunu površine listne stene in potrebnega odmerka, si lahko pomagamo tudi s **pretvornikom odmerkov** ki ga je razvil g. Grzegorz Doruchowski iz Nacionalnega inštituta za hortikulturene raziskave na Poljskem. Ta pretvornik odmerkov je na voljo tudi v slovenskem jeziku na spodnji povezavi.

[Pretvornik odmerkov v skladu z EPPO smernico PP 1/239](#)

Opomba: EPPO ni preveril slovenskega prevoda. Izrazi in okrajšave, uporabljene v Excelovem pretvorniku odmerkov, so prevedene iz originalne verzije dostopne na spletni strani EPPO.

Originalna verzija pretvornika odmerkov in številne uporabne informacije, ki se nanašajo na izražanje odmerkov FFS so dostopni na spletni strani Evropske organizacije za varstvo rastlin (EPPO)
https://www.eppo.int/ACTIVITIES/plant_protection_products/harmonized_dose_expression

Podrobnejše informacije o odmerjanju FFS na podlagi površine listne stene v trajnih nasadih so na voljo tudi v gradivu [Temeljna načela dobre kmetijske prakse varstva rastlin in varne rabe FFS](#).